

Głos Ziemi Żywieckiej

Wychodzi trzy razy w tygodniu.

Niezależne Pismo Nardoowe.

 »Kto Ojczyźnie służy, sam sobie służy.«
 (Ks. P. Skarga.)

Redakcja czynna od 9-13. — Rękopisów nie zwracamy. — Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od g. 9—13 i 15—18. Przedpłata miesięczna zł 2.50

PKO.181.190 Redakcja i Administracja : PKO.181.190

Żywiec

ul. hr. Komorowskich Nr. 60.

CENY OGŁOSZEŃ:

 (na stronie 3-, wzgl. 6-linowej)
 na I. stronie m/m. 0.80 gr
 w tekście red. m/m. 0.60 gr
 ogłoszenia zwyczajne m/m. 0.20 gr
 Urzędowe 25% drożej. — Rabat wg. umowy.

Wobec bliskiej wojny.

Ostatni numer wojskowego pisma »Szaniec« przyniósł bardzo znamienity artykuł wstępny pióra s. p. generała Tadeusza Rozwadowskiego. Podajemy go poniżej. — R e d.

Polska musi się liczyć bardzo poważnie z faktem, że tak Niemcy, dyszące żądzą odwetu i dążące nieustępliwie do rewizji granicy na wschodzie, jak też trawione koniecznością rozprzeżnienia rewolucji Sowiety, w niedalekim już zapewne czasie znów będą się starały ją napaść. Nieustające wicherzenia litewskie, podtrzymywane przez Niemcy i Rosję, posłużą w każdej dogodnej chwili za pretekst do napadu na nas, a również może jakakolwiek czynna prowokacja litewska bardzo łatwo postawić nas w takim położeniu, że my sami, wbrew naszym szczerze pokojowym zamiarom, będziemy zmuszeni chwycić za broń. W takiej chwili nastąpi prawdopodobnie odrazu jakieś ogromnie wyzywające ultimatum sowieckie, połączone z natychmiastowym napadem ich niezmiernie licznej kawalerji oraz setek samolotów, przygotowywanych już obecnie jak najintensywniej do tego celu i wyposażonych w bomby trujące, infekcyjne, mające zniszczyć zarówno nasze wojsko, jak i ludność całą.

W międzyczasie zmobilizują oczywiście Niemcy pod naciskiem Prusaków zupełnie spokojnie poważne siły wojskowe i gdy tylko uznają chwilę za dogodną, zajmą raptownie korytarz Pomorski oraz nasze zagłębie Śląskie i basen Zawiercia; wówczas nie będą już może nawet potrzebowali rozpoczynać sami akcji zaczepnej w większym stylu, lecz wyczekają naszych posunięć, aby w najpełniejszym pogotowiu wyzyskać stosowną chwilę do głębokiej i energicznej kontrakcji.

Do tych bardzo prawdopodobnych przyszłych wydarzeń powinniśmy dostosować już dzisiaj nasze zarządzenia obronne. Muszą nam one dać przede wszystkim możność natychmiastowego skutecznego odparcia i unieszkodliwienia niszczycielskich konnych hord bolszewików oraz ich śmiercionośnego lotnictwa, a równocześnie przez wysokie pogotowie specjalnych oddziałów zapewnić nam możność bezwzględnej i jak najbardziej bezwzględnej akcji wojennej przeciw Śląskowi pruskiemu, oraz tak szybkie odzyskanie korytarza Pomorskiego, aby przerwanie naszej komunikacji z morzem nie przeciągnęło się przez dłuższy czas.

Organizacja armji polskiej musi być zatem dostosowana jak najbardziej do wykonania tych trudnych zadań i musi bardziej, niż dotychczas, liczyć się z koniecznością podjęcia akcji energicznej zaraz od pierwszej chwili zaistnienia zbrojnego konfliktu. Wysokie pogotowie bojowe i specjalne wyposażenie techniczne, będą czynnikiem bezwzględnie decydującym w tej przyszłej, narzuconej nam wojnie.

Przygotowanie wielkich rezerw ludzkich, zapewniające przy mobilizacji dużą masę sił wojennych, jest i dzisiaj jeszcze koniecznością ze względu na możliwość dłuższego trwania wojny, a stanowi ono zawsze ostateczny środek obronny narodu przed zalewem nieprzyjacielskim. Lecz masy te powinny składać się wyłącznie z elementów fizycznie i moralnie zdrowych, zdolnych do patriotycznego wysiłku nawet w obliczu bardzo już ciężkiej i groźnej sytuacji, gdyż wówczas właśnie przypadłaby im najważniejsza rola do odegrania. Z tego względu byłoby pożądane wykluczyć już z góry od służby z bronią w rękę wszelki element narodowo i państwowe niepewny, gdyż w czasie ciężkiego kryzysu może on, mając broń w ręku, okazać się czynnikiem niezmiernie niebezpiecznym i dla własnego społeczeństwa.

W żadnym jednak razie nie mogą te masy ludzkie, będące właściwie tylko zmodernizo-

wanem pospolitem ruszeniem, czyli ciałem ogromnie ciężkiem, stać się w obecnej sytuacji Polski czynnikiem wojskowo decydującym, gdyż mobilizacja i wcielenie do kadry chociażby najlepiej przygotowanych rezerw wymagać będzie zawsze conajmniej ośmiu dni, podczas których nieprzyjacieli może już dokonać dzieła zniszczenia całego państwa.

Armja w konstrukcji dotychczasowej, mobilizująca stosunkowo powoli, odegra w wojnie przyszłości, a szczególnie w tej, która nam będzie lada chwila narzuconą, jedynie rolę późniejszą. Na pierwszej, najdonioślejszej fazie tej wojny, jako spóźniona choćby tylko o dni parę, zaważyć już nie zdoła.

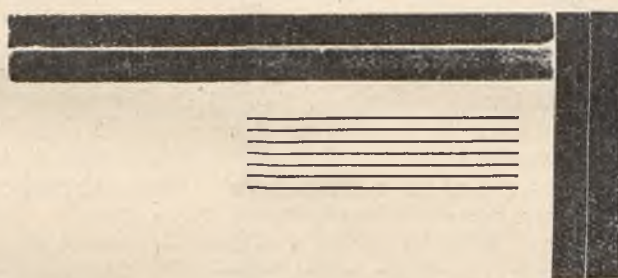
Nie uczyni tego tembardziej żadna organizacja ochotnicza, w którym to kierunku robi się chwilowo zbyt wiele i w sposób raczej fantazyjny niż rzeczowy; a przeciwnie, powiększyć może ona jeszcze i tak dość poważne tru-

dności mobilizacyjne, wytwarzając w nich chaotyczność. Nie mówię już o tem, że w razie znalezienia się jej w złych rękach, stać się może ona też wprost niebezpieczną dla tyłów armji narodowej. Formacje ochotnicze mogą znaleźć zastosowanie jedynie wyjątkowo, w najbardziej zagrożonych nadgranicznych powiatach, składając się z ludzi starszych i wytrawnych, przeznaczonych do ochrony mienia i utrzymania porządku. Natomiast wszelkie tworzenie stowarzyszeń i związków zbrojnych poza armją jest niezmiernie niebezpieczne dla obrony państwa, gdyż miesza się w nie nieu-

(Dalszy ciąg na str. 2.)

30.000 par

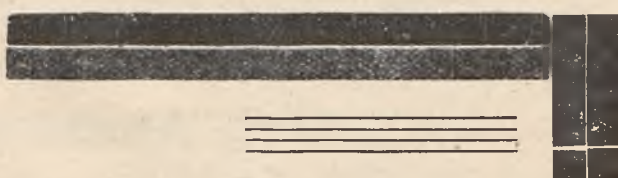

 kaloszy, śniegowców
 i obuwia sportowego
 produkują dziennie zakłady

„PEPEGE“

Dlaczego

???

 taki olbrzymi
 p o p y t
 na wyroby
 „PEPEGE“

 Dlatego, że są najtańsze
 najtrwalsze
 najwytworniejsze

Żądajcie

kaloszy i śniegowców

tylko

PEPEGE

chronnie polityka, a poza tem skupiają się w nich chętnie elementy pod rozmaitemi względami szkodliwe, oraz wciskają się do nich łatwo wpływy bolszewizujące.

Odpowiednim terenem przysposobienia młodzieży do przyszłej służby wojskowej jest wyłącznie szkoła. Wszystko zatem, co się dotychczas w niej robi w tym kierunku, powinno być utrzymane i jeszcze szerzej rozwinięte, aby wyrobić ogólną tężyznę narodową i dobrze rozumiany patriotyzm.

Nowoczesna obrona państwa opierać się jednak będzie obecnie na czemś zupełnie odmiennym. Istotnym jej ośrodkiem stać się musi przede wszystkim grupa wojsk specjalnych, w zupełności pierwszorzędnych, o wysokim przygotowaniu wojennym i bojowym, wyposażonych technicznie niezmiernie bogato, przygotowanych bez porównania intensywniej, niż wszystko, co się dotychczas robiło pod tym względem, a gotowych każdej chwili zarówno do podjęcia natarczywej akcji obronnej, jak i bardziej jeszcze — do energicznej, druzgocącej akcji zaczepnej. Armję taką nazywają już we Francji dla jej cech charakterystycznych »armją atakującą« (armee d'attaque), lecz u nas musiałyby być nazwana najwłaściwiej »armją wysokiego pogotowia«, przyczem należy kształcić ją i rozwijać w jak najbardziej ofensywnym duchu, gdyż energiczne natarcie bezwzględnie będzie zawsze najlepszą formą i sposobem obrony.

Wysoko postawione lotnictwo, zaopatrzone w specjalne uzbrojenie, dające możność szybkiego i gruntownego zniszczenia wszelkich samolotów nieprzyjacielskich, zanim wogóle do ośrodków naszego życia dotrzeć zdołają; rozbudowana i należycie uzbrojona oraz odpowiednio zmodernizowana kawalerja; a wreszcie całkiem samodzielnie zorganizowane grupy specjalnej broni panczernej samochodowej — stanowiąc będą podstawowe elementy owej »armji wysokiego pogotowia bojowego«, której szczegółową organizację już opracowano i którą Polska w najbliższych latach stworzyć, względnie rozbudować będzie musiała, jeżeli nie chce popaść w sromotną niewolę nienawidzących jej sąsiadów.

Wiele czasu na to już obecnie nie pozostaje, a jeśli jedni uważają rok 1936-ty za ową niebezpieczną chwilę, to raczej termin wcześniejszy byłoby wskazane mieć przed oczyma i dążyć do jak najrychlejszego stworzenia takiej armji całkiem nowożytnej, bez której byt i przyszłość cała Polski pozostawałaby ciągle pod wielkim znakiem zapytania.

Tadeusz Rozwadowski,
gen. broni w st. sp.

Ks. Em. Grim.

Rajka na Ochodzitej.

(3)

Czasem znowu, gdy wzrok padnie,
zobaczysz jasności na dnie,
od których cię bolą ślepie,
byś w ogień żrzał na nalepie...
same złoto, djamenty,
by cię ktoś polechtał w pięty...
takby się chciało biedz i brać,
a potem w nogi, by psia-mać...

Czasem znowu, by pioruny,
wije się połysk ponury
przez wszystkie kąty piwnicze...
a ja patrzę, kupę liczę
klejnotów, srebra i złota
i myślę: biednam sierota,
by choć parę wziąć tysięcy,
a biedy nie cierpieć więcej...
tamto po próznicy leży,
a ja w dziurawej odzieży...
leży to od lat dziesiątek,
a ja mam głodny żołądek...
może przejść i latek trzysta,
nikt z tych skarbów nie skorzysta
i będą leżeć daremnie,
by oświecać piwnic ciemnie...

Trzy lata już czeka każdy z nas,
już szydzą z człowieka wszyscy wraz,
Jura, Jano głupi strzegą wciąż,
czy ich łacno kupi szczeni wąż...
czy im skarby sprzeda ceną dusz,
Czy do śmierci bieda zgryzie już...

KRONIKA CIESZYŃSKA.

— Gminy Wisła, Kozakowice i Ustroń chcą należeć do okręgu Sądu Grodzkiego w Cieszynie. Od szerszego grona zainteresowanych otrzymaliśmy poniższe słuszne uwagi z prośbą o zamieszczenie:

Z dniem 1-go stycznia 1929 roku wchodzi w życie prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 6. II. 1928, oraz wprowadza się na obszar b. dzielnicy austriackiej w miejsce Sądów Powiatowych — Sady Grodzkie, które mogą ulec zmianie pod względem terytorjalnym. Byłoby życzeniem ludności, by władze sądowe uregulowały cieszyński powiat sądowy i postarały się o to, by wszystkie wsie, ciągnące do Cieszyna, znalazły się w obrębie Sądu Grodzkiego w Cieszynie. W Cieszynie znajdują się wszystkie władze skarbowe, władze administracyjne, instytucje oświatowe, szkoły średnie i banki, dlatego też odczuwają mieszkańcy Wisły jako ciężar, że muszą w jednej i tej samej sprawie jeździć do dwóch miast, a to do Cieszyna i do Skoczowa, by móc załatwić swoje sprawy. Ktoś sporządza kontrakt w Skoczowie, musi iść z nim do Cieszyna, by go należycie ostemplować, lub też naodwrot, jeżeli robi kontrakt w Cieszynie, to musi się udać do księgi gruntowej w Skoczowie. To samo dotyczy spraw bankowych i spraw, odnoszących się do Starostwa, do Urzędów skarbowych i t. p. Ta podwójna wędrowka przedstawia wielkie utrudnienie dla obywateli Wisły i po wielkiej części także i Ustronia. Inne wsie, położone tuż koło Skoczowa, nie odczuwają powyższych braków tak boleśnie, jak wyżej wymienione miejscowości, które, będąc daleko położone od obydwóch miast, nie mogą w jednym dniu załatwić swych spraw wskutek powyższych utrudnień. Byłoby wskazaniem, by przyłączono do Sądu Grodzkiego w Cieszynie Wisłę, Ustroń i Kozakowice. Ludność powyższych wsi ma nadzieję, że kompetentne czynniki sprawę tę przychylnie dla niej rozpatrzą i usuną dotychczasowe niedomagania.

— II. Rezolucja zgromadzenia właścicieli domów. Jak już donosiliśmy, na ostatnim zgromadzeniu Stowarzyszenia właścicieli domów uchwalono dwie rezolucje, z których pierwszą, treść której już podaliśmy, wysłano do Województwa. Dzisiaj podajemy treść rezolucji drugiej, wysłanej do Przełożenia miasta:

»Właściciele nieruchomości w Cieszynie, zebrani na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w liczbie 210, wzywają jednogłośnie Przełożenie gminy miasta Cieszyna:

I. ażeby na potrzebne naprawy domów i dobudówki, oraz budowę nowych domów zechciało zażądać kredytów budowlanych w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie drogą pośrednią przez śląski Urząd Wojewódzki Wydział Pracy i Opieki Społecznej w Katowicach z funduszy, przeznaczonych na zwalczanie bezrobocia;

II. żeby zajęło się budową mieszkań z konieczności dla eksmitowanych, gdyż mocą ustawy o ochronie lokatorów gmina jest obo-

wiązana dostarczać takich mieszkań, aby umożliwić wykonanie wyroków eksmisyjnych, i aby na ten cel zażądało kredytów z funduszy Ministerstwa Opieki i Pracy Społecznej lub z Śląskiego Funduszu Gospodarczego.

— Pamiętnik kpt. rez. Jerzego Szczurka. Pan Jerzy Szczurek, kapitan rez. i nauczyciel szkoły ćwiczeń w Bobrku wydał broszurę, bogato ilustrowaną, w której na podstawie bogatych źródeł opisuje dokładnie przebieg przewrotu politycznego i wojskowego na Śląsku Cieszyńskim. Broszura ta znajdzie się w hańdli w dniach obchodu 10-lecia, t. j. 30 i 31 października b. r. Obiektywność w podawaniu wypadków i szczegółów, źródła pierwszorzędne, na których się autor oparł dają gwarancję, że broszurka ta znajdzie się w ręku każdego uczestników przewrotu wojskowego i będzie dla niego stanowić miłą pamiątkę chwil doniosłych w dziejach Księstwa Cieszyńskiego. Główny skład w księgarni »Dziedzictwa« w Cieszynie.

— 2. grudnia wybory do sejmu morawskiego. Termin wyborów do sejmu krajowego morawsko-śląskiego został nareszcie ustalony na dzień 2. grudnia b. r. Przygotowania wyborcze są w pełnym toku. Odbywają się już konferencje polityczne, a zarządy stronnictw ustalają kandydatury. Polacy pójdą do wyborów według stronnictw — oddzielnie. Tak już uchwalili katolicy, tak też uchwalili socjaliści.

— Ruch przedwyborczy do Kasy chorych. Dnia 20. b. m. odbyło się zebranie przewodniczących kół miejscowych Chrześc. Związków Zawodowych w Skoczowie, na którym były omawiane wybory do Kasy chorych w powiecie cieszyńskim. W tym celu wybrano komitet z przedstawicieli poszczególnych kół, do którego weszli pp.: Martinek Karol, przewodniczący, Trombik Jerzy, sekretarz, Niemiec Franciszek, zastępca, Studnicki Karol, Broda Paweł, Kominek Antoni, Wardas Franciszek, Grossman Gustaw, Urbański Franciszek.

— Wystawa szkiców i akwarel zabytków budownictwa i miejscowości historyczn. Śląska Cieszyńskiego i dalszej doliny Wisły, Stanisława Błońskiego. W nadchodzącą niedzielę, dnia 28 października nastąpi za staraniem Macierzy Szkolnej w budynku szkoły przy pl. Wolności, w lewym skrzydle, otwarcie wymienionej wystawy. Na przeszło 200 barwnych rysunkach oglądać można najciekawsze zabytki budowlane Śląska i w dalszej dolinie Wisły. Wystawę prac p. Błońskiego, który od 1923 roku, wędrując przezwadnie pieszo po kraju, odtwarza zabytki budowlane, te pomniki kultury polskiej wieków minionych i cenniejsze pamiątki miejscowości historycznych, cieszyły się wszędzie wielkiem powodzeniem. Zwiedzanie wystawy polecone jest przez Ministerstwo W. R. i O. P. oraz przez Wydział Oświecenia Publ. Woj. Śląskiego. Wstępne na wystawę 30 gr. Zwiedzać ją można w niedzielę, 28 i w środę, 31 października oraz w czwartek, 1 listopada, od godziny 10—1 i od 3—4. Wycieczkom od 25 osób po uprzednim porozumieniu się i osobom, zwiedzającym wystawę o godzinach 11 i 3 będą dawane objaśnienia przez p. Błońskiego.

Jura głupi, głupi Jano!
w głowie mają same siano,
tak dziś o nas każdy powie,
poskrobie się przytem w głowie,
a to przez twe bajki, baśnie,
niechże do nich jasny trzaśnie!!!

4.

I słuchali wszyscy Jury
beze tchu prawie,
czasem ziewnie w kącie który,
pod piecem warzy kot bury,
coś strzeli w ławie...

»Był pastuszek niemowa,
małe chłopię,
nie wyrzekł przedtem słowa...
głowina jego płowa,
by konopie...

Koszula, by ziem ciemna,
zgrzebne gacięta,
guńka stara, pomięta,
iście dziadka pamięta,
chroni od zimna...

A ruchliwe miał oczka,
by koty młode,
coś by przebiegła sroczka,
nad brzegami potoczka,
gdy patrzy w wodę...

I zawsze uśmiechnięty,
pogodnej twarzy...
choć bosa ma piętę,
czapkę zdartą na szczęty,
o szczęściu marzy...

Raz pędził owiec stado
na Ochodzita,
wszystko to wierzcąc rado,
samo albo gromadą
w dal mgłą spowitą...

I rozbiegły się owce
w tę, ową stronę...
pierzchły między jałowce,
siedziały jakby w schowce
tem ucieszone...

A pastuszek je łowi,
biega za nimi,
wciąż wabi go głos sowi,
więc pnie się ku szczytowi,
zgięty do ziemi...

Podczas tej szukany
do jamy wpada...
wypadł z niej jak trup siny,
by lis z kosodrzewiny
wśród wilków stada...

I wróciła mu mowa
z tego lęku,
a pastuszek niemowa
wymawiał wszystkie słowa
wprawna szczęką...

Odtąd to Ochodzite
omijał kawał...
czy widział czartów swiętę,
czy skarby krwią spowite,
poznać nie dawał...

(C. d. n.)

KRONIKA BIELSKO-BIALSKA.

— Akcja podwyżkowa robotników bielsko-bialskich. W środę, dnia 23. b. m. odbyła się pierwsza konferencja przedstawicieli robotników ze Związkiem Przemysłowców, w związku z wypowiedzianym orzeczeniem arbitrażowym. Trzygodzinne obrady nie dały jednak pozytywnych wyników. Z ramienia robotników brali udział: red. E. Zajaczek w imieniu Narodowego Związku Robotniczego; sekretarz Pysz w imieniu Chrześc. Związków Zawod.; sekretarz Suchy w imieniu Klasowego Związku Zawodowego, oraz sekretarz Borgel w imieniu niemieckiej chrześc. organizacji zawodowej. Konferencji przewodniczył przemysłowiec p. Bathelt.

Następna konferencja odbędzie się w przyszłym tygodniu.

— Wezwanie. Związek Oficerów Rez. w Bielsku wydał następującą odezwę: Dnia 30-go października 1928 r. mija 10 lat od chwili powrotu prastarej ziemi polskiej Śląska Cieszyńskiego do Macierzy Polski. Dnia tego ludność polska Śląska Cieszyńskiego, zerwawszy pęta 600-letniej niewoli, zgodnie z przekazaną od przodków nieustraszoną wolą, stanęła zdecydowanie u boku wyzwalającej się Polski na straży jej zachodnio-południowego węgła i gotowości obrony jej całości. Była to chwila dziejowa, moment historyczny. Wielką rolę czynną odegrał wówczas syn tej ziemi, żołnierz i oficer.

Ku wspomnieniu i uczczeniu wspólnego wysiłku, owianego jednym celem, odbędzie się w dniach 30-go i 31-go b. m. w Cieszynie obchód z współudziałem ludności całego Śląska.

Zarząd Koła Bielskiego Związku Oficerów Rez. R. P. wzywa wszystkich oficerów rezerwy, w których żyje duch polski, tak członków, jako też oficerów rezerwy, stojących jeszcze poza szeregami Koła, do jak najliczniejszego wzięcia udziału w obchodzie, aby obecnością swoją przyczynić się do uświetnienia uroczystości, wspólnie przypomnieć sobie chwilę wielkiego wysiłku i dzieła, zacieśnić węzły ku nowym czynom i zadokumentować czujność, jedność i gotowość do czynów i ofiar na rzecz całości i niepodległości Rzplitej Polskiej. — Za Zarząd Koła: Prezes: (—) Dr. Wałach, kpt. lekarz rez.; sekretarz: Szturc, kpt. rez.

— Rządka uroczystości. W dniu 17. b. m. odbyła się rzadko w dzisiejszych czasach spotykana uroczystość, a mianowicie obchód 60-lecia pracy prezesa Związku Przemysłowców bielsko-bialskich, p. Bathelta.

W obchodzie wzięli udział przedstawiciele urzędników, robotników, zorganizowanych w chrześcijańskiej i socjalistycznej organizacji. Z jednej i drugiej strony padły bardzo serdeczne przemówienia.

Uroczystość zakończyła się wspólnym bankietem w salach Strzelnicy. Jubilatowi zostały wręczone bardzo piękne dyplomy.

— Sekcja Prelegentów przy Kole Stronnictwa Narodowego w Bielsku urządza w najbliższy wtorek zwykłe posiedzenie dyskusyjne z bardzo interesującym odczytem. Zebranie odbędzie się w lokalu Domu Polskiego.

— Czy Komorowice należą do »kraju Galicja«? Na granicy gminy Komorowice figuruje dotąd tablica z napisem: »Kraj Galicja — pow. Biała — gmina Komorowice«.

— Kalendarzyk zebrań i posiedzeń w Domu Polskim:

Poniedziałek o godz. 18.30 zebranie Komitetu wyborczego do Kasy chorych w Bielsku; wtorek o godz. 17-tej zebranie Komitetów fabrycznych; o godz. 18-tej zebranie Sekcji prelegentów;

środa o godz. 6.30 rano posiedzenie Zarządu Sekcji Stróżów Nocnych.

— Cena chleba w Białej ustalona została przez Komisję Cennikową przy Tymcz. Zarządzie m. Białej na 52 gr za 1 kg. z mąki I-ma 70-proc. przemiału w sprzedaży detalicznej, w sprzedaży hurtowej na 50 groszy.

— O kulturę ogrodniczą w kraju. W Białej założono i otwarto średnią szkołę ogrodniczą, która powinna się stać ośrodkiem kultury ogrodniczej w Białej i okolicy. Czynniki, którym ta sprawa leży na sercu, czynią starania, ażeby społeczeństwo zainteresować tą placówką kulturalną i wykazać, jakie korzyści materialne ona dawać może. Dnia 1-go listopada b. r. rozpocznie się 5-miesięczny kurs, na którym będą wykładane i demonstrowane następujące działy sztuki ogrodniczej: sadownictwo, warzywnictwo, kwaciarstwo, przeróbki owocowe ze szczególnym uwzględnieniem wyrobu win owocowych, nadto pszczelnictwo, hodowla drobiu

Dr. Med. Eugenja Pajakowa

przeprowadziła się i ordynuje od 9—11 w chorobach wewnętrznych i dziecięcych

W CIESZYNIE, RYNEK Nr. 7, I-sze piętro.

Używajcie tylko

Alborik

samodziałający!
środek do prania

Niezależnie od tego, Towarzystwo Ogrodnicze organizuje miesięczne zebrania (bezpłatne) z prelekcjami, dyskusją i pokazami z aktualnych dziedzin ogrodnictwa. Pierwsze takie zebranie odbędzie się dnia 28. b. m. w sali Szkoły ogrodniczej o godz. 3. po południu. Po prelekcji i dyskusji odbędzie się rozlosowanie (pomiędzy obecnych) owoców i kwiatów. Uprasza się wszystkich przyjaciół kultury ogrodniczej o przybycie na to zebranie (bez specjalnych zaproszeń) i zjednywanie nowych przyjaciół i członków Towarzystwa.

Dr. Józef Pajak

przeprowadził się i ordynuje od 11—1 i 3—5 w lecznictwie fizykalnym (diatermia, lampa kwarцова, sollux, d'Arsonval, tonisator i t. d., oraz dla Pomocy Lekarskiej dla urzędników państwowych i wojewódzkich

W CIESZYNIE, RYNEK Nr. 7, I-sze piętro.

i królików, buchalterja i t. p. Korzystać można z całego kursu łącznie, albo tylko z poszczególnych działów. Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Szkoły ogrodniczej przy ul. Lipnickiej.

— Napady szumowin na robotników. Robotnicy z Okrajka, Łękawicy i innych gmin skarżą się na ciągłe napady ze strony różnych awanturników na powracających z pracy robotników.

Może policja zechce nareszcie ukrócić swą wole zwyródniałych łobuzów.

— Pielgrzymka z Kęt do Krakowa. W d. 21. b. m. odbyło się w sali »Sokoła« w Kętach zgromadzenie Ligi Katolickiej pod przewodnictwem naczelnika p. dr. Dymka przy bardzo liczny udziale publiczności.

Referat o treści związanej z działalnością Ligi, wygłosili: ks. dr. Włodek, p. dr. Dymek, ks. Włodyka oraz p. sędzia Dziąba.

Uchwalono zorganizować w dniu 30. b. m. pielgrzymkę do Krakowa na uroczystość patrona m. Kęt, św. Jana Kantego, mającą się odbyć w kościele św. Anny.

KRONIKA ŻYWIECKA

— Wieczorek »Sokoła« żywieckiego. Dnia 4. listopada urządza »Sokół« żywiecki wieczorek, który urozmaici sztuka teatralna, odegrana przez Tow. Miłośników Sceny, oraz popis Tow. śpiew. »Lutnia«, które wystąpi w listopadzie b. r. kilkakrotnie z szeregiem koncertów.

— Reorganizacja Koła Narciarzy. Koło Narciarzy przy O. B. P. T. T. w Żywcu przystępuje po długim okresie zastoju do reorganizacji, pragnąc wskrzesić dawne tradycje, ożywić działalność, dać impuls do owocniejszej, niż dotąd pracy. W tej myśli zaprasza tak członków, jak i sympatyków do wzięcia udziału w walnym zebraniu reorganizacyjnym, które odbędzie się 27. b. m. o godz. 6-tej wieczorem w lokalu Kasyna.

— Nie ulega wątpliwości, że każdy obywatel Państwa, myślący kategoriami ekonomicznymi, z zadowoleniem przyjmie do wiadomości fakt powstania nowej organizacji, która działal-

nością swoją dotychczasową wykazała, że może się stać jednym z bardzo ważnych czynników postępu ekonomicznego w kraju.

Mamy na myśli Związek Polskiego Przemysłu Acetylenowego i Tlenowego, który powstał dopiero przed kilku miesiącami, a już w swej działalności dotychczasowej osiągnął takie rezultaty, że śmiało twierdzić można, iż Związek ten stanął już na tej wysokości, na jakiej stoją związki acetylenowe zagraniczne, których rozwój odbywa się od kilkunastu lat. Mamy przed sobą 9-ty numer miesięcznika »Spawanie i Cięcie Metali«, wydawanego przez warszawski oddział Związku. Bez przesady twierdzić można, że miesięcznik ten, zarówno pod względem formy, jak i też treści technicznej wybija się na naczelną rolę w polskim piśmiennictwie fachowym. Rozwój autogenicznej obróbki metali zagranicą i coraz szybszy postęp w jej udoskonaleniu daje nowemu czasopismu wielkie pole działania, gdyż zaznajamiając zainteresowanych o najnowszych zdobyczach z tej dziedziny techniki, przyczynia się tem samem do wzrostu prosperacji kraju.

Drugą dziedziną działalności jest wyszkolenie technicznego personelu, zagadnienie z punktu widzenia ekonomicznego również nadzwyczaj doniosłe. Związek Acetylenowy zorganizował własnym kosztem stałe kursy dla spawaczy w Katowicach i Warszawie i wyposażył je w najnowsze urządzenia i narzędzia. Kursy te zyskały wielką popularność w kołach młodzieży rzemieślniczej. Obejmują one również spawanie elektryczne łukowe. Są one koncesjonowane przez Ministerstwo Oświaty i pod względem egzaminów oraz świadectw korzystają z tych samych uprawnień, co Instytuty Rzemieślniczo-Przemysłowe. Jako dowód, że kursy te dobrze się już zażyły interesem polskiego rzemiosła, przytoczyć można fakt, iż dotychczas Związek wyszkolił w nich przeszło 300 spawaczy i że na 7-my z kolei kurs w Katowicach uczęszczało przeszło 40 kandydatów.

Liczne zgłoszenia i udział słuchaczy z najdalszych województw Rzeczypospolitej skłoniły Związek do zorganizowania kursów lotnych, które odbywać się będą po kolei w większych ośrodkach przemysłowych kraju, zaleźnie od ilości zgłoszeń. Pierwszy kurs lotny rozpocznie się dnia 2. listopada przy Państw. Szkole Przemysłowej w Bielsku. Mimo tego, że każdy kurs trwa 3 tygodnie i oprócz 20 godzin wykładu, obejmuje 40 godzin praktycznych ćwiczeń dla każdego spawacza, można było dzięki ofiarności polskich fabryk karbidu i tlenu, które bezpłatnie dostarczają potrzebnych materiałów, obniżyć opłatę za kurs na 75 zł, które uczestnicy uiścić mogą ratami.

Zgłoszenia na kurs lotny miejscow. Polski oraz stałe kursy w Katowicach kierować można do Związku Polskiego Przemysłu Acetylenowego i Tlenowego, Oddział w Katowicach, ul. Pocztowa 16.

Należy się spodziewać, że działalność Polskiego Związku Acetylenowego rozwijać się będzie równie dobrze w dalszym ciągu, że wszyscy zainteresowani w własnym swym interesie zgłoszą się do współpracy w szeregach jego członków, ponieważ w naszych stosunkach w dziedzinie autogenicznej obróbki metali mamy jeszcze wiele do zrobienia, ażeby dorównać naszym sąsiadom. (pł.)

LOSZY! do **LOSZY!**
1 klasy

już są do nabycia w najszcześniejszej
Kolekturze Polski Zachodniej. ::

W. Kaftal i S-ka.

Dawniej kolektura Górnośląsk. Banku Górniczo-Hutniczego
KATOWICE, ul. Św. Jana-Nr. 16.
KRÓLEWSKA HUTA, ul. Wolności 26.

**Główna wygrana:
Złotych 750.000**

poza to wygrane
po Zł 400.000, 350.000, 150.000, 100.000,
80.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000,
35.000, 25.000, 15.000, 10.000

i wielu innych wygranych na ogólną sumę

Złotych 26,761.000

W naszej szczęśliwej kolekturze **nikt przegrać nie może, co drugi los wygrywa!**

Cena losów:

1/1 losu Zł 40, 1/2 losu Zł 20, 1/4 losu Zł 10.

Są u nas również do nabycia **Losy I. Loterii Fantowej Związku Powstańców Śląskich.**

Ogólna suma wygranych **Zł 40.000.**

Cena losu **Zł 2.** Połówek niema!

Ciągnięcie tej loterii odbędzie się dnia 30. października br.

Listowne zamówienia załatwia się odwrotnie pocztą.

W tem miejscu wyciąć i przesać nam w liście.

Karta zamówień.

Do Kolektury **W. Kaftal i S-ka.**

Katowice, ul. Św. Jana Nr. 16.

Królewska Huta, ul. Wolności Nr. 26.

Niniejszem zamawiam:

losów ćwiartek po zł 10.—

losów połówek po zł 20.—

losów całych po zł 40.—

Należytość złotych uszczę po otrzymaniu losów blankietowych nadawczym P. K. O. Nr. 304761 przez firmę załączonym.

Imię i nazwisko:

Dokładny adres:

Sprzedam większą ilość

pomidorów

zdrowych, dobrej jakości, po cenie bardzo przystępnej. Oglądać można w składzie p. Jana Czadurny, Biała, ul. Kolejowa, obok Poczty.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ

Musisz ukończyć kursa fachowe, korespondencyjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. — Żądajcie prospektów.

APTEKA HOMEOPATYCZNA

Tow. Zwolenników Homeopatji,
WARSZAWA NOWY ŚWIAT 16

zaopatrzona we wszelkie środki w zakresie homeopatji wchodzące. Wysyła lekarstwa pocztą za pobraniem. — Dochód z apteki przeznaczony na szpital.

Związek Polskiego Przemysłu Acetylenowego i Tlenowego

ODDZIAŁ W KATOWICACH,

prowadzi stałe, popołudniowe kursy dla spawaczy we własnej uczelni przy Warsztatach Kolejowych w Katowicach. 20 godzin wykładów i 40 godzin ćwiczeń. Spawanie acetylenowe i elektryczno-tukowe. Od 3—5 godz. po południu.

VIII. kurs spawaczy

w Katowicach oraz I. KURS W BIELSKU rozpocznie się 2-go listopada 1928 r. o godz. 5-tej po południu.

Zgłoszenia na oba kursy przyjmuje Związek Polskiego Przemysłu Acetylenowego i Tlenowego w Katowicach, ul. Poczta 16.

Zgłoszenia dla Bielska przyjmuje również Państwowa Szkoła Przemysłowa, ul. Sixta 15.

Opłata wynosi 75 zł — trzech ratach.

Naczelny redaktor: Włodz Jagosz, Żywiec-Zabłocie.

*Ludzie
pracy*

wystawieni są szczególnie na szkodliwe działanie kurzu. Gdy zmęczeni ciężką pracą i zbrudzeni udają się do umywalni, wówczas gruntownie umyć się dobrem, łagodnym i aromatycznym mydłem „Kollontay z pralka” sprawia wprost cuda. W mgnieniu oka znika choćby najupartszy brud, — gdyż mydło „Kollontay” wytwarza wielkie ilości gęstej i łagodnej piany, czyszczącej pory i pozostawiającej na skórze świeży i przyjemny zapach. Najbrudniejsze nawet ubranie robocze i bieliznę pierze się oszczędnie i gruntownie tylko mydłem „Kollontay”. — Specjalnie w sferach robotniczych — stawiających odnośnie mydeł duże wymagania, a które muszą oszczędzać, nie wydawając pieniędzy na zbyteczne opakowanie i upiększenie, mydło „Kollontay” jest bardzo lubiane i wysoko cenione.

Mydło

KOLLONTAY

Złoty medal na wystawie w Katowicach 1927.
Zastępca na Śląsk Cieszyński: E. Mandel, Cieszyn, Niemiecka 22.

Kursy Szoferskie

Z. JÓZEFOWICZA, Kraków, ul. Florjańska 28, tel. 1416,

szkołą najlepszych szoferów we własnych warsztatach samochodowych, ul. Rakowiecka 33, tel. 1359. — Wpisy codziennie. — Piszcie o prospekty!

**ARCHITEKT I BUDOWNICZY
KAROL GAMROT**

(zaprzyśiężony rzeczoznawca budowlany) projektuje i wykonuje solidnie i na przystępnych warunkach wszelkie prace w zakresie budownictwa wchodzące.
Bielsko, ul. Młyńska Nr. 3. — Tel. 612-VI.

Zawiadomienie.

Z dniem 1. października 1928 otworzyliśmy W ŻYWCU, ul. Kościuszki pod Dzwonnica obok Rynku

specjalny sklep krawatów szali i t. p.

własnego wyrobu. Sprzedajemy tylko po cenach fabrycznych. — Wybór jest bardzo wielki.
WYRÓB KRAWATÓW »ŚLĄSK«, BIAŁA, ul. Główna 34.

Dla zilustrowania korzyści!

Dla zilustrowania korzyści, jakie daje zastosowanie elektryczności w gospodarstwie, przytoczamy nast. przykład: Pranie 30 kg bielizny (suchej) wymaga przy praniu ręcznym: jeden dzień pracy praczki — zł 8.—, 1 kg mydła jędrnego, 400 l. wody wrzącej (5 kotłów); przy pomocy elektrycznej pralki: 3 godziny ruchu maszyny, czyli 0.33 kwh po 68 gr., t. j. 28 gr. 0.5 kg mydła mazistego, 160 l. wody wrzącej (2 kotły). — Bliższych wiadomości co do zdemontowania bezpłatnego wystawionej pralki elektrycznej — udziela

ELEKTROWNIA BIELSKO-BIAŁA
ul. Batorego 13 a. Tel. 1273 i 1696.

Do składu (interesu) galanteryjnego i zabawkarskiego poszukuje się zaufaną i uczciwą Ślązaczkę, religij ewangelickiej, jako

ekspedjentkę

z mieszkaniem i utrzymaniem, na wyjazd do Bydgoszczy, województwo poznańskie, która będzie traktowana jako osoba w rodzinie. — Zgłoszenia piśmienne z odpisami świadectw, podaniem referencji i pretensji pod adresem: Józef Szarowski, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 10.

Konc. warsztat elektro-techniczny

Emil Czylok

BIAŁA, UL. HAŁCNOWSKA 1. 7, Tel. 1137.

wykonuje wszelkie w zakresie zawodu wchodzące roboty, jak: instalacje oświetlenia, dzwonek, na budowie, reparacje i badanie gromochronów.

Ceny przystępne. Kosztorysy bezpłatne.

LEON TESSER W BIAŁEJ

Pierwszorządna Kawiarnia i Restauracja.

Znakomita kuchnia polska wydaje obiady i kolacje po cenach umiarkowanych.

WYBOROWE LIKIERY I PIWO.

Oryginalne zagraniczne WINA.

Dla przyjezdnych i zebrań towarzyskich osobne gabinety.

TYLKO w Domu handlowym specjalności

„GENTLEMAN“

ma się największy wybór bardzo dobrych towarów modnych po **cenach fabrycznych!**
1000 szt. angielskich Pulworów, kamizelki welniane, swetry.

5000 szt. najnowszych krawatek.

3000 szt. eleganckich kapeluszy.

3000 szt. czapek sportowych, najdelikatniejsza bielizna, pończochy sportowe, skarpetki, bielizna trykotowa, bielizna myśliwska, parasolki.

2000 szt. torebek damskich i t. d.

Od dziś **10% rabatu.**

„THE GENTLEMAN“ **MODE**

S. HUPPERT

Czeski Cieszyn (obok Textilji)

Drukarnia »Dzieciństwa« w Cieszynie, tel. 205.

Red. odpow.: Józef Kajder, Żywiec, Komorowskich 60.